

КЫРГЫЗ-ТҮРК "МАНАС" УНИВЕРСИТЕТИ
Гуманитардык факультет факультети
Түркология бөлүмү
Курстун программасы

www.manas.edu.kg

Курстун коду	Курстун аты (Кыргызча)	Курстун аты (Түркчө)	Семестр	Апталык саат	Кредит	ЕКТС
TUR-628	ТҮРК ТИЛДЕРИНИН ТАРЫХЫЙ МОРФОЛОГИЯСЫ	TÜRK DİLİNİN TARİHİ MORFOLOJİSİ	0	3 + 0	3	7

Курстун деңгээли	Магистратура/ Докторантура
Курстун түрү	Тандоо
Курстун мугалими	Доц.док. Бурул Сагынбаева
Курстун тили	Кыргызча
Жардамчылар	Проектор
Аудитория	Түркология 106
Курстун максаты	Грамматиканын морфология деңгээлиндеги материалдардын тарыхый өнүгүү эволюциясын окутуу.

Колдонулуучу адабияттар

Колдонулуучу адабияттар	Адабияттын түрү
1 Atalay, Besim (1939). Divanü Lûgat-it-Türk Tercemesi. Ankara: TDK Yayınları.	Китеп
2 Gabain, A. von (1941). Alttürkische Grammatik. Leipzig: Harrassowitz.	Китеп
3 Ercilasun, Ahmet B., (20052), Başlangıçtan Yirminci Yüzyıla Türk Dili Tarihi, Ankara: Akçağ.	Китеп
4 Баскаков Н. А. Историко-типологическая морфология тюркских языков. — М., 1979. — С. 60—69.	Китеп
5 Батманов И. А. Части речи в киргизском языке. — Фрунзе, 1936.	Китеп
6 Грамматика киргизского литературного языка. — Фрунзе: Илим, 1987.	Китеп
7 Дмитриев Н. К. Строй тюркских языков. — М., 1962.	Китеп
8 Древнетюркский словарь. — Л.: Наука, 1969. — 676 с.	Китеп
9 Кононов А. Н. Грамматика современного турецкого языка. — М.; Л., 1956.	Китеп
10 Кыргыз адабий тилинин грамматикасы. — Фрунзе: Илим, 1980.	Китеп

Жетишилчү жыйынтыктар

1 Сөздүн, морфемалардын тарыхый өзгөрүү эволюциясын, тилдин бир эле учурда туруктуу экендигин жана өзгөрүлмө касиетке ээ экендигин үйрөнүшөт. Сөздөрдүн тыбыштык, морфологиялык, синтаксистик өзгөрүүсүндөгү тилдик мыйзамченемдүүлүктөрдү өздөштүрүшөт.
--

Курстун планы

Апта	Темасы
1. Апта	Сөздүн тутуму. Морфологиялык түзүлүшү татаалданган сөздөр.
2. Апта	Бир тыбыштан турган уңгулар. Түрк тилдеринин материалдарын салыштырып чыгуу.
3. Апта	Уңгулаш сөздөр. Тектеш тилдердин фактыларын салыштыруу.
4. Апта	Уңгунун кеңейиши. Уңгулук чеги өзгөргөн сөздөрдү таап чыгуу.
5. Апта	Омоформалардын пайда болуусу. Фонетика-морфологиялык өнүгүүнүн натыйжасында пайда болгон сөздөрдү аныктоо.
6. Апта	Морфологиялык жылышуу кубулушу. Татаал мүчөлөрдүн тарыхый уюшулуу жолдорун аныктоо боюнча көнүгүүлөр иштөө.
7. Апта	Туунду, тубаса сөздөрдүн пайда болуу кубулушу. Ширешүү кубулушунун себептерин аныктоо.
8. Апта	Ара сынак

Курстун планы

9. Апта	Туунду сөздүн уңгусунун колдонуудан чыгып калуу кубулушу. Сөздүн лексикалык составдан түшүп калуусунун себептери изделет.
10. Апта	Мүчөгө айланган сөздөр.Сөздүн баштагы тыбыштык составынын өзгөрүшү, орун которушу аркылуу сөздөрдүн мүчөгө айлануу кубулушу боюнча макала жазуу.
11. Апта	Фузия кубулушу. Морфемалардын ортосундагы чектин жоюлуп кетиши боюнча түрк тилдеринин факт-материалдарынын негизинде макала жазуу.
12. Апта	Байыркы түрк тилиндеги тег сөзүнүн мүчөгө айлануусу.
13. Апта	Жак мүчөлөрдүн бүтүн сөздөн келип чыгуусу. Байыркы ат атоочтордун мүчөгө айлануу кубулушу.
14. Апта	Мүчөгө айланган сөздөрдүн реликталары (айрым тилдердеги калдыктары)
15. Апта	Бир комоненти лексикалык маанисинен ажыраган кошмок сөздөр.
16. Апта	Финал сынагы

Баалоо

Баалоо каражаты	Саны (даана)	Үлүшү (%)	Жалпы үлүшү
Арасынак	1	40	40
Финал сынагы	1	60	60